

Učn.: Zima je koristna, ker po zimi vse počiva.

Uč.: Recite: Po zimi počivajo ljudje, živali in rastline. Narava spi in počiva. — Kdaj se bode zopet vse vzbudilo?

Učn.: Kadar bode solnce gorkeje sijalo, se bode vse zopet vzbudilo.

Sestava.

Zima je. Zima je najmrzlejši čas. Solnce pozno vzhaja in zgodaj zahaja. Po zimi so dnevi kratki in noči dolge. Mraz je. Studenci in potoki zamrznejo. Travniki, polja in gozdi so sè snegom pokriti. Drevesa so gola. Živalim na polji in v gozdu je mraz, in so lačne. Živali pridejo v sili k ljudem. Ljudje so najraje v gorki stanici. Tudi po zimi se razveseljujemo. Pridni otroci dobé darila. Zima je koristna. Po zimi počivajo ljudje, živali in rastline.

Pripovedovanje.

Zima.

Drevje je izgubilo svojo lepoto, stoji golo. Noben vesel ptiček se več ne oglašá, in tudi pastir več ne goni čede na pašo. Večkrat se naredí prav hud in oster mraz. Ljudje oblačijo kožuhe in se zavijajo v plašče. Po zimi ne moremo biti brez peči. Kurimo, da imamo gorko stanico. Nekateri ubogi ljudje nimajo ne drv, ne gorke obleke, in morajo mraz trpeti. Voda od mraza zmrzne in se v led izpremení. Sneg pokrije hiše, ceste, polje in vse, kar je zunaj. Sneg tudi po zimi vse nekako olepša. Lepo je, kadar je vse belo in kadar se sneg v solnčnih žarkih ko zlatina in srebrnina lesketa. Kako veličastno je drevje, kadar je sè snegom pobeljeno, in se mu veje pod težo snega na tla priklanjajo!

Božji zid.

Prebivalci v neki samotni kmetski hiši so bili ob vojskinem času v velikem strahu. Posebno je bila ena noč za nje prav strašna. Sovražnik se je bližal tej okolici. Bila je huda zima in ravno prav mrzlo in viharo vreme. Ubogi ljudje niso bili nobeno trenótte varni, da bi jih sovražnik ne oplénel in požgal. Stariši in otroci so vso noč čuli in pobožno molili. Stara mati so brali iz nekih starih molitvenih bukev. V molitvi ob vojski so stale besede: „Bog naj bi postavil trden zid in odvrnil sovražnika od te hiše“. — V strahu so prebili noč, in noben sovražen vojak ni prišel v hišo. Prebivalci si še le zjutraj upajo ven pogledati. In kaj vidijo! Na strani proti sovražniku je veliko nametanega snega, ki je stal kakor zid, da se ni moglo skozi iti. Vsi hvalijo in časté Bogá. Stara mati pa so djali: „Vidite! Bog je postavil zid in odvrnil sovražnika od naše hiše.“

Kdor vselej upa na Bogá,
Že trden zid za varstvo 'ma'.

Učenje na pamet.

Božič.

V kot jaselce delam, orehe zlatim
In detetce sveto tã molim, častim:
O daj mi v mladosti živeti lepó
In tebi služiti na svetu zvestó!

Po zimi.

1. Odšlo poletje je ljubó,
Ne greje solnce več gorkó;
In ljubeznjive rožice
Pobrala huda zima je.

2. Pobrala huda zima je
Veselje nam zunajno vse;
Nam sneg zapadel je zemljó,
Zaprti smo na dom samó.

3. Zaprti smo na dom samó
Ko ptičica je v kletico;
In vender čas veselo gré,
Pojemo pesmice lepé.

4. Pojemo pesmice lepé,
Si ž njimi grejemo srcé;
Počivaj le ti zemlja zdaj,
Vzpomlád nam priti kmalu daj!

5. Vzpomlád nam priti kmalu daj,
Veselih rožic, ptičic raj!
In tudi žita polni klas,
Bogato leto, boljši čas!

P e t j e.

Oj, zima je prišla!

Zmerno.

1. A, a, a, oj, zi-ma je pri - šla! Cvet-ke vse so od - cve-te-le,
2. E, e, e, oj, sneg je pa-del že! Smo do - bi - li tr - do zi-mo,
3. I, i, i, se - dí-mo krog pe - čí! Ra - di knji-ži - ce be - re-mo,
4. O, o, o, v bo-ži - ču je le - pó! Ja - sel-ce so na-re - je-ne,
5. U, u, u, za - poj-mo čast Bo-gu! — Sve-ti Jo-žef in Ma-ri-ja,

p

1. Pti - či - ce so od - le - te - le. A, a, a, oj, zi-ma je pri - šla!
2. V gorko hi - šo vsi hi - ti - mo. E, e, e, oj, sneg je pa-del že!
3. le - pe pe - smi - ce po - je - mo, I, i, i, se - dí-mo krog pe - čí!
4. Vse po - do - be po - zla - če - ne. O, o, o, v bo-ži - ču je le - pó!
5. Bež - je de - te nam po - vi - ja. — U, u, u, za - poj-mo čast Bo-gu!

Književnost.

— „Gluhomutev in nja obrazovanje“ z navodom, kako gluhoneme otroke domá izrežati in v domači šoli poučevati. Spisal Janez Koprivnik, c. kr. vadični učitelj v Mariboru. (Potatis iz „Popotnika“.) Maribor 1888. Založil spisatelj. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Knjižnica naroča se pri g. spisalju in stane 35 kr.; po pošti 5 kr. več. Ta zanimljiva knjižnica ima blago naméro, da slovensko razumništvo opozarja na uboge gluhomutce, potem pa tudi, da služi kot zamsljivo vodilo učiteljem, ki dobé v šolo take siromake. Gospod spisatelj lepo kaže važnost takega poučevanja v primernem pregovoru, ki slovó: „Bolj in bolj se spoznava važnost, korist in potreba obrazovanja ubogih, gluhonemih revežev. Nalága se užé ljudski šoli, da sodeluje pri odrejanju in poučevanju gluhoneme dece. Mnogi učitelji pa niso imeli priložnosti, da bi se bili seznanili na učiteljskem obrazovališču z načinom, kako se poučujejo gluhonemi otroci in prav ne vedó reševati te nove naloge, če bi tudi radi pomagali omilovanja vrednim gluhonemim revčekom.

Ta okolnost, potem pa večletna skušnja, ki sem si jo pridobil kot učitelj „metodike za poučevanja gluhonemih“ na tukajšnjem učiteljsišču, in katera me uči, da je tudi učiteljem, v tej metodi poučenim, treba knjižice, ki jim bo v šolski praksi pri izvrševanju njihove naloge, tičóče se poučevanja gluhonemih otrok voditeljica, bili sta mi povod, da sem spisal to delce. Knjižica ima tedaj namen, razen da seznaní čitatelja na kratko s telesnimi in duševnimi lastnostmi gluhomutca in načinom njegovega obrazovanja, biti slovenskim učiteljem kažipot, kako lahko pospešujejo domačo vzgojo gluhonemih otrok in kako naj poučujejo in vzrejajo take

otroke skupno s polnočutnimi v svoji domači šoli ter je pripravljajo na pozneji, redni pouk v kaki gluhozemnici.

Ako bo knjižica temu ali onemu izmed slovenske gluhozeme dece pripomogla do boljše odgoje in obrazbe, tedaj je spolnila svoj namen. V to pomozi Bog!

Prav živo priporočamo to knjigo slovenskemu učiteljstvu in vsem, ki se jim smilijo nesrečni, gluhozemni reveži.

— „**Popotnikov koledar**“ za slovenske učitelje 1888. l. Kdor pozná prvi „Popotnikov koledar“, bode si gotovo naročil tudi drugega, kateri je primerno razširjen in urejen po najnovejšem okusu. Zelo ga priporočamo slovenskemu učiteljstvu in vsem, ki se s šolo pečajo. Naroča se nanj pri upravnistvu „Popotnika“ v Mariboru (Reiserstrasse št. 8). Stane s poštnino 1 gld. 20 kr.

— „**Josip Stritarja**“ zbrani spisi. Snopič 24., 25. in 26. so prišli na svetlo. Vsak snopič stane 25 kr. Dobivajo se pri Ig. pl. Kleinmayru in Fed. Bambergu v Ljubljani.

— Nove skladbe — „**Gorski odmevi**“ dobivajo se pri skladatelju g. H. Valariču, učitelju v Kozani (p. Krmin — Cormons) po 70 soldov, s poštnino 75 kr.

D o p i s i.

Z Dunaja. † Karol Fidler oddelni predstojnik pri naučnem ministerstvu, umr je na Dunaji dne 20. preteč. m. Pokojnik je bil od leta 1865. do leta 1871. vodja pri tržaškem namestništvu ter se je jako odlikoval gledé svoje nepristanosti. Leta 1885. dal se je umiroviti in cesar ga je tem prilikom v pripoznanju njegovih zaslug na šolskem polji odlikoval s kamturnim križem Leopoldovega reda. — Lehka mu zemlja!

Iz Primorja, meseca decembra. Zopet nov narastaj izpitanih učiteljev in učiteljic. Ob določenem času, prešlega meseca novembra, so se vsrili tudi v našem Primorju učiteljski izpiti za ljudske in meščanske šole. Po novem izpitnem predpisu se je jako skrcil čas ustnim izpitom. Prej se je računilo za posamnega izpraševanca po šest ur, sedaj pa mora biti oddelel izpraševancev (najmanj 2, pa tudi 3 ali 4) izprašan v 4 urah. In takó vidimo, da je sedaj za ves izpit vseh izpraševancev treba komaj jeden teden; prej pa niso skoraj trije zadostovali.

V Kopru so se vsrili izpiti za učitelje in učiteljice od 14. do 18. novembra preteč. ! Oglasilo se je za ljudske šole 18 učiteljev in 5 učiteljic; od teh 11 Slovencev, 2 Slovenki in 5 Hrvatov; za meščanske šole pa tri Italijanke, ki so vse prestale izpit iz 1. skupine in sicer dve z odliko. Padla sta dva učitelja Slovenca. Z odliko sta prestala izpit za ljudske šole dva Italijana in jeden Slovenec, g. Dav. Cencič, učitelj Podgradom v Istri. Ostali usposobljenci slovenski so gg.: Debeljak Mih., Kranjec Ludovik, Križnič Josip, Pakiz Emil, Požar Anton, Princič Edvard, Strelj Albin, Trost Fran, Fabijani Olga in Mlekuž Ana.

V Gorici so se vsrili izpiti za učitelje od 7 do 12., in za učiteljice od 14.—22. novembra preteč. l. Oglasila sta se dva učitelja in osem učiteljic, vsi za ljudske šole in vsi so bili usposobljeni. Slovenski usposobljenci so gg.: Korošec Fortunat, Fabijani Pavla, Gorjup Ana in šolska sestra Šijanec Cirila. Ostali izprašanci so ital. narodnosti, med njimi ima jedna učiteljica izpit z odliko.

Nalično velikim počitnicam imajo tudi primorske srednje šole božične počitnice kakor pri vas na Kranjskem in drugod (od 24. dec. do 2. jan.). Zato pa jim odpadejo dosedanje pustne počitnice (ponedeljek in torek). Dobro bi bilo, ako bi se božične počitnice podaljšale še za 2. dan januarja, da bi se šolska mladina ne vračala v mesto na praznik novega leta. Mogoče da se sčasom tudi to izprosi.

Iz Metlike. (Zahvala). Slavní odbor »Národne Šole« blagovolil je v prošlem letu tukajšnje četverorazrednici dvakrat za mali znesek poslati prav mnogo raznega šolskega blagá. —

Za ta blagí dar se slavnemu odboru podpisano voditeljstvo v svojem in v imenu obdarovane šolske mladine prísérčno zahvaljuje in kliče: Bog daj »Národnej Šoli« tudi v novem letu mnogo prijateljev in podpornikov!

Voditeljstvo četverorazredne ljudske šole v Metliki v 20. dan decembra 1887. l.

And. Šest,
šol. voditelj.